

NOTARSKI VESTNIK

Priloga „Slovenskemu Pravniku“.

Štev. 2.

Urejuje dr. Josip Krevl, notar v Litiji.

1927.

Črtica o izvoru in razvoju notarijata.

V najstarejših časih so sklepali ljudje svoje pogodbe ustno s tem, da so si segali z desnico v roko. Sploh je bila desnica v starih časih pri vseh narodih znak zaupanja, kakor se še danes tudi pri nas vršijo razne kupčije ustno ter se v znak sklenjene pogodbe podaje desnica.

Pozneje so ljudje čutili potrebo, da so k sklepanju pogodb vabili priče, ki so utegnile dokazati obstoj in vsebino sklenjene pogodbe. Tako so Judje sklepali pogodbe običajno ob mestnih vratih, kjer je bil narod priča sklenjenih pogodb. Najstarejša zadevna pogodba je znana iz leta 1850 pred Kristusom, ko je patrijarh Abraham kupil od Efrona grobnico za svojo ženo Saro. (Genesis Cap. XXIII). Vedno bolj se je pa kazala pomanjkljivost in negotovost takih pogodb, ker se često niso izvršile bodisi vsled pozabljivosti ali vsled smrti prič ali pa tudi vsled nepoštenja. Radi tega so si skušali ljudje pomagati v tem pogledu z določnimi simboličnimi znamenji, to je hieroglifi. Mož, ki so tako pisavo poznali, je bilo pri Judih zelo malo, pripadali so večinoma duhovskemu stanu in so se imenovali »scribae«.

Okrog leta 600 pred Kristom se je vpeljala pri Judih navada, da so morale biti pismene pogodbe opremljene z javnim pečatom takega pisarja. Pogodbe so bile spisane v dveh izvodih, od katerih je pisar enega zapečatil in obdržal, dočim je ostal drugi izvod odprt ter ga je pisar izročil tretji osebi. Take zapečatene pogodbe so tvorile pri Judih polni dokaz.

Današnji notarijat izvira brezdvomno iz rimskih institucij. Že v najstarejši rimski zgodovini so se nahajali gotovi pisarji,

imenovani »scribae«. Ti so v začetku samo pisali in prepisovali, pozneje pa so se povzpeli v javnem in privatnem življenju do višjih mest. Nekateri so bili stalno nastavljeni in so se bavili z različnimi službami, predvsem v senatu in sodstvu. Imeli so nalogo, sestavljati zasebne listine, jih zbirati, urejevati in registrirati, drugi so zopet imeli nalogo, sestavljati in registrirati državne akte. V zvezi s temi »scribae« so sužnji opravljali kopiranje listin in druga podrejena dela. V zadnjem stoletju republike so uvedli mesto prejšnje stenografije, imenovane »sigla«, ki je obstojala iz krajšav posameznih besed, novo, ki se je imenovala »notae« in je bila sestavljena iz posebnih znakov. Pisec te stenografije se je imenoval »notarius«. Ti notarji so se vsled hitre pisave imenovali tudi »cursores«. Od teh rimskih notarjev je prešlo ime na današnji notarijat, vendar pa njihovi posli niso imeli sličnega javnega značaja kot današnji. Današnjemu notarijatu podoben značaj so imeli pri starih Rimljanih tako zvali »tabelliones«. Ti so namreč izdelovali in overovali zasebne dokumente. Oni niso imeli svojih javnih pisarjev, temveč so imeli svoje sedeže na trgih, kjer so jih ljudje spraševali za svet in prosili pravne pomoči. Njihove dolžnosti so bile predpisane z zakonom in so obstojale v tem, da so sestavljali oporoke, listine, prenos lastnine in podobno. Imeli so nastavljene pisarje, imenovane »notarii«, ki so naročilo stranke stenografirali in potem prepisali v obliki protokola. Iz tega protokola se je potem napravil formalni dokument, podpisan od strank, potrjen po pričah in posvedočen po »tabellionu«. Ko so bile te formalnosti končane, je bil akt gotov in obvezen za stranke.

Spisi »tabelliona« so se imenovali »instrumenta publice confecta«, ter so bili verodostojni in avtentični, v nasprotju z »instrumenta privata« ali dokumenti, ki so bili sestavljeni po zasebnih brez intervencije »tabelliona«. Vendar pa v rimskem pravnem življenju te listine še niso ustrezale popolnoma uradni listini glede verodostojnosti in avtentičnosti, dokler niso bile te listine registrirane in deponirane v javnih arhivih. Šele z registriranjem in deponiranjem so te listine »tabelliona« postale »instrumenta publica« v pravnem pomenu besede ter jim je bila priznana popolna verodostojnost in avtentičnost.

»Tabellioni« so tvorili svoj kolegij, kojega predsednik se je imenoval »primicerius«, za časa Justinijana se je pa imenoval ta predsednik kolegija »protabellio«.

Propast zahodnega rimskega imperija ni upropastila notarijata, ker so severni narodi, ki so Rimljane podjarmili, pustili njihove zakone in navade. V osmem stoletju so se »tabellioni« in notarji popolnoma združili ter se od takrat dalje imenujejo samo javni notarji. V devetem stoletju je notarijat zelo propadel ter ga je hotel Karol Veliki povzdigniti s tem, da je poslal po deželi komisije, kojim je pridobil notarje, ki so bili potem nastavljeni pri škofih, opatih in grofih. Ti notarji so se imenovali kraljevi notarji.

V začetku desetega stoletja so bili notarji registrirani s stalnim sedežem, kjer so vršili sodni postopek in napravljali zasebne listine.

Koncem enajstega stoletja so papeži dobili pravico imenovati notarje tudi izven papeške države, kateri notarji so se imenovali »notarii apostolicae sedis, sacri lateranensis palatii«.

V dvanajstem stoletju so notarji dobili značaj, katerega imajo še danes na kontinentu. V trinajstem stoletju so dosegli neodvisnost od sodnih oblasti in Ludvik XIV. je podelil notarjem kraljevi pečat, s katerim so smeli sami signirati, dočim so morale biti prej notarske listine potrjene s sodnim pečatom.

V srednjem in novem veku se je notarijat razvijal povsem različno v poedinah državah. Važna je doba francoske revolucije, ko se je odpravil sistem prodajanja notarijata in ko so se notarjem določili določni teritoriji.

Danes je notarijat urejen z zakoni skoro v vseh evropskih državah, v Franciji, Angliji, Španski, Portugalski, Rusiji, Belgiji, Holandski, Nemčiji, Avstriji, Italiji, Madžarski, Češki, Švedski itd. Pa ne samo v Evropi, temveč tudi v severoameriški uniji ter južno-ameriških državah, kakor tudi skoro po vseh evropskih kolonijalnih državah je notarijat urejen z zakoni.

Značilna za potrebo notarijata je okolnost, da so Angleži leta 1879 v provinciji Dekan v Indiji z razbremenilnim zakonom kmetij v svrhu preprečenja stalnih uporov prebivalstva

uvedli notarski red in ustanovili urad vaških registratorjev, ki upravljajo tam notarske posle. Nobena od poljedelca izstavljena listina ni po tem zakonu veljavna, če jo ne napravi vaški registrator. Ta potreba ustanove gornjega urada v svrhu preprečenja stalnih uporov dokazuje, kako zelo so morali biti prej kmetovalci prevarani in ogoljufani pri sestavljanju listin potom nepoklicanih pisarjev.

Zanimivo je nadalje dejstvo, da so škoifje, ki vodijo in vzdržujejo v Belgiji univerzo v Louvainu, smatrali z ozirom na visoko pozicijo notarijata v javnem življenju za potrebno, ustanoviti posebno stolico na univerzi za notarje.

Izmed vseh današnjih notarjev zavzemata prav posebno stališče angleški in francoski notar. Angleški radi tega, ker mora poznati ne samo tuje jezike, temveč tudi tuje zakone, ker mora sestavljati listine za svoje klijente v državi in izven nje, ker se angleški trgovci, ki imajo svoje trgovske posle v tujih državah in domačih kolonijah, poslužujejo pri sklepanju pogodb s tujci angleškega notarja, kateremu morajo biti poznani zakoni in jezik zadevnih držav. Delo angleškega notarja se nanaša največ na razne trgovske posle, ladjine proteste in prevozne pogodbe, kar je v zvezi s položajem, ki ga zavzema Anglija v mednarodni trgovini. —

Posebnost francoskega notarja je v tem, da se je v Franciji razvil notarijat v taki meri in da je zavzel tako važno stališče kot v nobeni drugi državi. Ugled notarja je med francoskim narodom tako globoko ukoreninjen in zaupanje v notarja tako neomajno, da ga prebivalstvo vedno zahteva ne samo za sestavljanje pogodb, temveč za vsako važno rodbinsko posvetovanje kot zaupnika v vprašanih poroke, dediščin, prodaje in nakupa nepremičnin, naložitve kapitala itd.

St. Š.

Pogodba pri mešanih brakih.

Dr. Ivan Grašič.

V smislu zakona z dne 25. maja 1868 drž. zak. št. 49 sledijo pri mešanih brakih sinovi veri očeta, hčere pa veri matere.

vendar utegneta soproga pred poroko ali po nji pogodbeno določiti, da nastopi nasprotno razmerje ali pa da sledijo vsi otroci veri očeta ali vsi veri matere. Reverzi napram predstojnikom in služiteljem cerkve ali verske družbe ali napram drugim osebam, v kateri veroizpovedi je otroke vzgajati in podučevati, so brez učinka.

Po srbskem državljskem zakonu in po odredbi z dne 9. septembra 1853 je brak srbskih državljanov, od katerih je eden katoliške vere, drugi pa pravoslavne vere, le tedaj veljaven, če je sklenjen pred pristojnim pravoslavnim svečnikom, otroke iz takega mešanega braka pa je krstiti v pravoslavni cerkvi.

Leta 1914 je Srbija sklenila s sv. stolico konkordat, katerega člen 12. se glasi: »Vlada priznaje važnost mešovitih brakova zaključenih pred katoličkim sveštenikom po propisima katoliške Crkve« in člen 14: »Katolički suprug u mešovitim brakovima zaključenim pred katoličkim sveštenikom imače pravo, da ugovara, da će deca iz tog braka biti vasputana u katoličkoj veroispovesti.«

Ker bodeta navedena člena v novi konkordat za vso državo Srbov, Hrvatov in Slovencev skoro gotovo neizpremenjena sprejeta, po državljskih zakonih ne bo ovire pri sklepanju brakov med katoliki in pravoslavniimi ter se bo držal katoliški dušni pastir cerkvenih kánonov o mešanih brakih.

Kakšni pa so ti cerkveni kanoni o mešanih brakih? Novi codex iuris canonici je stopil v veljavo dne 19. maja 1918 in so vsebovani zadevni predpisi v kánonih 1060—1064, 1102 in 1109. Natančnejšo razlago teh kánonov podaja dr. Greg. Rožman v Bogoslovnem Vestniku leto II., zvezek II. iz leta 1922, iz kojega posnemam tudi naslednje:

Mešan brak sklene katoličan, ki se poroči z veljavno krščeno nekatoliško osebo, ki je včlanjena heretični ali shizmatični sekti. Katoličan je oseba: 1. ki je katoliško krščena in je za časa, ko brak sklepa, še član katoliške cerkve, 2. ki

¹ Dr. Greg. Rožman: Mešani zakoni v cerkvenem pravu (Bogoslovni Vestnik leto II., zvezek III. iz leta 1922); dr. Fr. Ušeničnik: Pastoralno bogoslužje, II. zvezek iz leta 1920; teol. prof. Dr. Al. Schmöger: Das neue Kirchenrechtbuch von 1917 — Salzburg.

je sicer bila veljavno krščena v nekatoliški sekti, pa je prestopila v katoliško cerkev in je njen član, 3. ki je katoliško krščena, pa je izstopila iz občestva katoliške cerkve, ni pa se včlanila nobeni verski sekti, ki je tedaj brez konfesije. Nekatolik je vsakdo, ki je sicer veljavno krščen — ali v katoliški cerkvi ali v krščanski sekti, se ne upošteva — ki pa je včlanjen verski organizaciji heretikov ali razkolnikov. Katoliški ali nekatoliški krst ni odločilen, merodavna je le pravna pripadnost k nekatoliškemu veroizpovedanju. Med nekatolike spadajo torej tudi člani takozvanih »narodnih cerkva«, ker je to organizirana verska skupina, ki se je odcepila od edinstva z rimskim papežem, ne glede na to, da je tudi heretična, ker zametuje razne verske resnice. Niso pa nekatoliki katoliško krščene osebe, ki zastopajo in učijo mnenja, ki jih je cerkev kot heretične obsodila, pa ne tvorijo nobene sekte in če ni dotična skupina organizirana kot posebna verska družba. Nekatoličani torej tudi niso brezkonfesionalci, ki so bili katoliško krščeni, a so odpadli in izstopili iz katoliške cerkve, niso pa pristopili nobenemu drugemu veroizpovedanju. Prav tako v pogledu mešanega braka niso nekatoliki katoliško krščeni člani brezverskih društev, dokler ne tvorijo posebne verske sekte.

Brak med katolikom in krivovercem oziroma razkolnikom katoliška cerkev kar najstrožje prepoveduje. Vsled nevarnosti odpada k drugi verski sekti, vsled nevarnosti nekatoliške vzgoje otrok in verskega indiferentizma ter vsled pravne neenakosti obeh zakoncev v primeru ločitve braka, je katoliška cerkev uvedla zadržek mešanega braka. Da je moči mešan zakon cerkveno skleniti, je brezpogojno potreben izpregled zadržka mixtae religionis. Dispenza pa je mogoča le, če so izpolnjeni v cerkvenem zakoniku predpisani pogoji in če so podani primerni vzroki za podelitev dispensije.

Pogoji pa so ti-le. Nekatoliški zaročenec mora zagotoviti katoliškemu popolno versko svobodo in odstraniti — kolikor je seveda mogoče — vsako nevarnost odpada od katoliške cerkve, torej tudi nevarnost, ki ne izhaja od njega, ampak od koderkoli, oba zaročenca pa se morata zavezati, vse otroke iz njunega braka, sinove in hčere, pustiti krstiti po katoliškem

obredu in jih vzgajati v katoliški veri. Katoliška vzgoja otrok je glavni pogoj za izpregled zadržka mixtae religionis in se ta varščina zahteva celo za poroko na smrtni postelji. Tretjo kavcijo, to je zavezo katoliškega zaročenca, da bo uspešno delal na izpreobrnjenje svojega nekatoliškega druga, in obljubo nekatoliškega dela, da bo prestopil v katoliško cerkev, je novi kodeks odpravil.

Katoliška cerkev zahteva pa tudi moralno gotovost, da bosta soproga dane kavcije izpolnila. Vsled tega odreja novi kodeks, da mora biti pogodba o vzgoji otrok, ki jo skleneta zaročenca pred poroko, praviloma pismena.

Ker interkonfesionalni zakon iz leta 1868 ne priznava reverzu nobene obveznosti, je cerkvena oblast za bivše avstrijske in ogrske pokrajine določila, da se morajo dati zgornje kavcije v obliki pogodbe, kateri je priznana obveznost vsaj toliko, da je enostranska izpremema izključena. V ljubljanski škofiji je ukaz, da naredo stranke tako pismeno pogodbo pred župnikom in 2 pričama ali pa pred notarjem.

Vsled novih političnih prilik in vsled velikega števila ruskih beguncev v naši državi bodo braki med katoliki in pravoslavni vedno številnejši. Ker se bodo za napravo pogodbe pri mešanih brakih obračale stranke večkrat tudi do notarja, naj priobčim tu obrazec take pogodbe, ki velja pri ustrezni izpremmbi besedila tudi za vsak drug mešan brak. Pogodba bi se glasila nekako takole:

P o g o d b a,

katero sta dogovorila in sklenila: ženin A. B., delavec v K. št. ... pravoslavne vere, in nevesta C. Č., posestnika hči v K. št. ..., rimsko katoliške vere, nastopno:

§ 1.

Ženin A. B. se premišljeno, popolnoma prosto in nepri-siljen zaveže:

1. da bo de vse svoje otroke, sinove in hčere, ki bodo sledili iz njegovega braka s C. Č., dal krstiti po katoliškem obredu in jih kot člane katoliške cerkve vzgajal v rimsko katoliški veri. Zato se odpove vsem onim pravicam, ki gredo

po državljskih zakonih glede verske vzgoje otrok ali bodo šle pripadnikom pravoslavne veroizpovedi,

2. da ne bo nikoli in na noben način oviral svoje katoliške žene v izpolnjevanju njenih verskih dolžnosti in pri katoliški vzgoji otrok iz njenega bodočega braka,

3. da bo prepustil svoji ženi popolno svobodo živeti po katoliški veri in odstranil vsako nevarnost odpada svoje žene od katoliške vere, torej tudi nevarnost, ki bi izhajala ne le od njega samega, ampak od koderkoli.

§ 2.

Nevesta C. Č. sprejme to slovesno zavezo ženina A. B. z izjavo, da je njena trdna in neizpremenljiva volja ostati zvesta katoliški cerkvi, njene predpise in zapovedi natanko, vestno in nepretrgoma do smrti izpolnjevati, ter vse otroke, ki bodo rojeni iz braka z A. B., dati krstiti po katoliškem obredu in jih kot člane katoliške cerkve vzgajati v rimsko katoliški veri — in to tudi, če sama kedaj odpade od katoliške cerkve, vsled česar se izrečno odpove vsem onim pravicam, ki ji v tem primeru po državljskih zakonih glede verske vzgoje otrok gredo ali ji bodo šle.

§ 3.

Pogodbenika se zavežeta to pogodbo ves čas obstoja njune bračne zveze obdržati neizpremenjeno z izjavo, da je vsaka izprememba te pogodbe vže vnaprej nedopustna in neveljavna, ter dovolita končno, da sme drug drugega na izpolnitev te pogodbe tudi oblastveno, zlasti pa sodnim potom prisiliti.

V K..., dne . . . . .

podpisi — legitimacija.

Pravica notarjev do odvetniških pristojbin v spornem zastopanju v lastni zadevi.

Zakon z dne 26. marca 1890 drž. zak. št. 58 določa v § 4, da velja odvetniška tarifa tudi za notarje v onih poslih, za katere so oni upravičeni.

Na podlagi cit. zakona je judikatura brez izjeme priznavala notarjem in njihovim namestnikom (substitutom, kandidatom) v spornem postopanju enake pristojbine kakor odvetnikom. (Odločba vrh. sodišča 13. jun. 1900 št. 8321 zb. 255 dr. Wagner 326, 23. decem. 1902 dr. Wagner 385 i. dr.).

Na podlagi cit. zakona (§ 1) so bile izdane ministerialne odredbe (zadnja 3. jun. 1909 št. 82 d. z.), v katerih se je določala in izpreminjala odvetniška tarifa. Ta tarifa je pojasnila zakon v tem, da velja ne samo za zastopanje strank, marveč tudi za zastopanje v lastni stvari odvetnika (§ 17 cit. odredbe).

Nato je v judikaturi nastal dvom, ali gredo tudi notarjem odvetniške pristojbine v zastopanju v lastni stvari. Vrhovno sodišče je to v par primerih (odl. 11. decembra 1906 dr. Wagner 478) zanikalo, češ, da je cit. naredba poznejša, a navaja samo odvetnike, ne notarjev.

Praksa se večinoma na to ni ozirala; kajti naredba ne more izpreminiti zakona, ki podeljuje notarjem enake pravice kakor odvetnikom brez razlike zastopanja v lastni ali tuji stvari.

V naši državi se cit. zakon ni izpremenil, pač pa je bila izdana s posebno naredbo min. pravde z dne 14. okt. 1922 št. 43.713 Ur. l. št. 356/22 ozir. 48.816 Ur. l. št. 358/22 notarska oziroma odvetniška tarifa. Odvetniška tarifa je sprejela cit. § 17 kot § 15. Notarska tarifa je pa v § 19 določila, da velja tudi za notarje odvetniška tarifa, ako notarska drugega ne določa.

S tem je odstranjen omenjeni dvom judikature. Kajti ako velja za notarje odvetniška tarifa, velja tudi njen § 15, zlasti, ker se je notarska tarifa v celem obsegu brez izjeme in izrecno popolnila z odvetniško, kar prej ni bilo dovolj jasno izraženo.

Po § 28 c. pr. r. se smejo notarji v lastni stvari zastopati na vseh treh stopnjah in na I. stopnji smejo z dotičnimi omejitvami zastopati tudi stranke celo pridobitno. Ker pa temelji eksistenca notarja na uporabi njegovega poklica, časa

in truda, zakaj naj bi on kakor druge ne smel odplatno zastopati tudi sebe.

Stranke s tem niso nič na škodi, marveč še na dobičku, ker je informacija v lastni stvari lažja in cenejša, kakor v tuji.

Kako potrebna je zaznamba spora pri zastavljenem zemljišču (20 z. z.) za poznejšo zaznambo izvršljivosti ter- jatve po § 89 i. r.?

F. S. vložil je pri okrajnem sodišču v L. proti Janezu in Jeri P. tožbo na plačilo zneska 567.287 kron.

Vtoževani znesek sestoji iz pri vložku št. 17 k. o. V. za tretje osebe zastavno-pravno zavarovanih terjatev 10.000 K, 482.000 K in 120.000 K.

Tožitelj ni dal tožbe zaznamovati.

Prvostopno sodišče je ugodilo s sodbo z dne 15./9. 1924 C 254/23 za 20.000 K — skrčenemu tožbenemu zahtevku v celem obsegu ter z izvršilnim dovolilom z dne 21./11. 1924 E 543/24 dovolilo izvršbo s prisilno osnovo zastavne pravice sknjiženo za zaznambo izvršljivosti terjatev 10.000 K, 483.000 K in 120.000 K, za katere je vknjižena zastavna pravica pri vl. št. 17 k. o. V., ker se je v teku pravde iz pravnih spisov prepričalo, da tožitelj vtožuje gornje vknjižene terjatve, katere je plačal upnikom za toženca.

Okrožno sodišče v M. kot rekurzno sodišče je vsled kurza zavezancev in tabularnega upnika G. spremenilo izvršilno dovolilo E 543/24, zavrnilo predlog za zaznambo izvršljivosti navedenih terjatev, ker vtoževana terjatev ni istovetna z vknjiženimi terjatvami tretjih oseb, četudi je tožitelj že predložil odstopno pismo z dne 5./9. 1924.

Stol sedmorice, oddelek B v Zagrebu je s sklepom z dne 19./5. 1925 Ut 99/25-1 spremenil sklep okrožnega kot rekurznega sodišča v M. in vzpostavil prvosodni sklep, ker je terjatve tretjih oseb plačal za toženca tožitelj iz svojega,

navedene terjatve iztožil in je bilo s sodbo v razlogih izrečeno, da so navedene terjatve plačati tožniku.

S tem so terjatve postale izvršljive, ker so istovetne s prisojeno terjatvijo. To dejstvo zadostuje za tožiteljev predlog, da se pri navedenih vknjižbah zaznamuje izvršljivost teh terjatev v zmislu § 89 i. r. S.

Taksa od izvešene tablice „Notarska pisarna“.

Ali je notarska pisarna urad in oz. ali je plačati reklamno takso od tablice z napisom »Notarska pisarna«, izvešene na stranskem zidu notarske pisarne?

Davčni urad v G. je zahteval od notarja, da plača reklamno takso od tablice z napisom »Notarska pisarna«, izvešene na stranskem zidu hiše, kjer se nahaja njegova pisarna, v smislu tar. post. 8 taks. zak. Na to zahtevo je notar najprej napravil pismeno opozorilo na finančno okrajno ravnateljstvo v M. s prošnjo, da pojasni davčnemu uradu, da je notarska pisarna urad in da je vsled tega označena tablica le nekaka službena objava v zadevi njegove pisarne, nikakor pa ne reklamna deska. Fin. okrajno ravnateljstvo v M. pa je na to opozorilo notarju pojasnilo, da so proste samo one napisne table, ki so na pročelju ali v notranjosti lokalov, table na stranskih zidovih pa da morajo biti taksirane v smislu odloka delegacije ministrstva financ v Ljubljani z dne 25. jan. 1927 št. 289 pr. B, in da je to stališče tudi generalna direkcija davkov v Beogradu odobrila. Imenovano fin. okr. ravnateljstvo pravi dalje v odgovoru, da je težko si usvojiti tezo, da bi bila notarska pisarna urad. Vsled tega da naj notar plača od davčnega urada zahtevano reklamno takso in da naj potem vloži prošnjo na generalno direkcijo davkov za povračilo.

Na ta odgovor je notar napravil najprej še vlogo na delegacijo ministrstva financ v Ljubljani, v kateri je ponovno povdarjal, da notarji opravljajo tudi posle sodišča v lastnosti kot sodni komisarji, da morajo imeti po predpisih uradni pečat, v katerem mora biti v sredini državni grb kot pri drugih

oblastvih i. t. d., da torej iz vsega tega sledi, da je notarska pisarna brez dvoma urad in da vsled tega ni od označene tablice plačati nobene reklamne takse.

Delegacija ministrstva financ v Ljubljani je na to z dopisom z dne 12. aprila 1927 št. 1812/pr B ex 1927 notarja obvestila, da od take tablice notarja z napisom »Notarska pisarna« ni plačati reklamne takse v smislu tar. post. 8 taks. zak., tudi če je izvešena na stranskih zidovih hiše, kjer je nastanjen notarijat in ne na njenem pročelju, ker takih tablic ni smatrati za reklamne table v pravem pomenu besede. Glede na to rešitev odpade torej nadaljnje razmotrivanje, ali je notarska pisarna urad, kolikor je namreč to vprašanje v zvezi s taksnim zakonom oz. z omenjeno tarifno postavko in s katerim vprašanjem bi se sicer končno eventualno še bavil državni svet. **F. K.**

Drobne vesti.

Kolkovanje zastavnih listin. V smislu rešenja generalne direkcije posrednih davkov v Beogradu z dne 10. februarja 1926, št. 67.974/25 zastavnih listin o kreditnih hipotekah ni kolkovati po t. p. 18. t. z. s. $\frac{1}{2}\%$, marveč po t. p. 39 t. z. s 1‰ (pro mille).

Kolkovanje izbrisnih pobotnic bančnih zavodov. Z razpisom z dne 7. junija 1926, br. 42.803/26, je generalna direkcija posrednih davkov v Beogradu odločila, da je plačati za izbrisne pobotnice bančnih zavodov takso po t. p. 36 t. z., to je brez ozira na višino plačanega, odnosno potrjenega zneska samo 50 p, in ne po t. p. 33 t. z., to je z $\frac{1}{2}\%$ od plačanega, odnosno potrjenega zneska.

Taksa pri darilnih in izročilnih pogodbah. Finančno okrajno ravateljstvo v Ljubljani je z dopisom od 21. marca 1924, št. 1354/24 dalo na znanje, da je ugodnost 2. odstavka, točke 5. člena 6. taks. zakona uporabljiva tudi pri darilnih in izročilnih pogodbah za slučaj smrti. To pa le tedaj, če se vknjiži obdarovanec ali prevzemnik šele na podlagi mrtvaškega lista in pogodbe; le v tem slučaju je podana prava pogodba za slučaj smrti in jo je vzeti v razvidnost. V onih slučajih pa, v katerih se obdarovanec ali prevzemnik prepíše že na podlagi pogodbe same v zemljiški knjigi, a uživanje nastopi šele po smrti darovalca ali izročitelja, nastopi pristojbinska dolžnost že s podpisom pogodbe.